

2023. április 1., szombat – Jn 11,45-57

Hatalom

A hatalom természetére jól világítanak rá az evangéliumok. A hatalom végtelen önzés és önszeretet. Hierarchiájában értelmezi a világot, minden rajta kívül álló, neki nem teljesen alárendelődő hatást, befolyást és példát – végső soron – elpusztít, ha tud. A Főtanácsot aggasztja az egyre befolyásosabb vándorprédikátor, ahogyan korábban János is kihívás volt Heródes hatalma (és önérzete) ellen. A hatalmi struktúra a Főtanácsban azonnal veszélyt jelzett, bár Jézus konkrétan nem provokálta a hatalmat, tömegpasztorációt alig folytatott, szervezetet nem alapított és a meglévőknek sem állt az élére (esszénusok, zelóták). Csupán úgy beszélt, hogy mindenki azonnal látta, hogy egy hatalmi értékrenddel nem sokat törődő, valóban szabad és elhivatott ember, egy igazi tanító szól a néphez, akinek értékrendjét csodás vagy annak tűnő tettek is hitelesítik. Lázár feltámasztása teljesen felforgatta a környéket, és siettette a hatalmi beavatkozást. Ahogyan a Főtanács értesült Jézus tetteiről, valószínűsíthetjük, hogy Jézus is értesült az ellene hozott döntésről, ezért ment Efraimba, hogy ott készüljön fel arra, ami várt rá.

A Főtanácsban Kajafás szájából hangzik el a hatalomra legjellemzőbb mondat: „...jobb, hogy egy ember haljon meg a népért, mintsem hogy az egész nép elpusztuljon.” Nyilvánvalóan nem a nép esetleges elpusztulása miatt érzett félelemből tervezik Jézus megölését, hanem a status quo fenntartása érdekében, amely számukra kiváltságokat, vagyont, befolyást biztosít. A hatalom még teljes esztelenségében sem tud egy népet kipusztítani, de mindig képes a népet felébresztő gondolatot képviselőket elpusztítására. A lelkiismeretük szavát követő emberek ennek tudatában hoznak döntést, hogy elnyomják-e magukban a meglátott igazságot, vagy félelmüket leküzdve, Istennek engedelmeskedve mégis képviseljék. Nagy a kockázat, a döntést nem egyszerű meghozni. Mi is számtalan esetben mérlegelünk, hogy még kisebb ügyekben is képviseljük-e a meggyőződésünket. A munkahelyen, a házastársunk előtt, a közéletben, esetleg az egyházban.

Amikor Jézusra figyelve egy előttünk álló kérdést imáinkban megvizsgálunk, merre billen bennünk belső mérlegünk nyelve? Ha nem tudjuk elkerülni vagy elhárítani, hogy bűnt cselekedjünk, akkor nem merül-e fel bennünk, hogy ideológiai magyarázattal annak bűn-voltát próbáljuk meg átértelmezni, relativizálni? Akik csak kívülről szemlélik vívódásunkat a hatalommal, vajon példánkból mit láthatnak? Jézus saját életével bizonyította, hogy a szeretet után az egyik leggyakrabban ismételt intése, kérése, parancsa, amelyet ő a kereszti hűen teljesített, állandó iránymértékünk legyen: *Ne féljete!*

Benyhe István, Budapest